

SAMEVATTING

DIE DISHARMONIESE ONDERWYSSITUASIE: RIGLYNE VIR DIE
ORTODIDAKTIESE PRAKTYK

deur

ANDRIES STEPHANUS DU TOIT

PROMOTOR: Prof dr P A van Niekerk
MEDE-PROMOTOR: Prof dr F van der Stoep
GRAAD: Doctor Educationis

Die doel van die ondersoek val uiteen in 'n besinning oor die ortodidaktiese hulpverleningspraktyk. Aanleiding hiertoe word gevind in die feit dat hulpverleningspraktyke in meer as een opsig nie gefundeerd geskied nie, die oorsaak waarvan moontlik terug te voer is na 'n verengde siening van leermoeilikhede. 'n Besinning oor die leermoeilike kind word daarom as 'n hoë prioriteit gestel. Andersyds het die studie ten doel om op basis van moontlik verruimde insigte, bepaalde riglyne te trek aan die hand waarvan 'n verantwoordbare praktyk in aansyn geroep kan word.

Die ondersoek bring aan die lig dat die leermoeilike kind as geïsoleerde entiteit, dus los van die disharmoniese onderwyssituasie, benader word. Laasgenoemde word as 'n onwegdinkbare gegewene vir die begryping van, en hulpverlening aan die leermoeilike kind geag. 'n Disharmoniese onderwyssituasie is omskryf as versteurde sinsamehange tussen opvoedings-, onderrigs-, leer- en inhoudsessensies met as uitvloeisel die verstellde verskyning van lesstrukturessensies.

Die disharmoniese onderwyssituasie is 'n verwerde harmo-

niese onderwyssituasie, en aangesien dit as primêre opgaaf vir die Ortodidaktiek geld, hou dit die volgende implikasies in:

- Die Ortodidaktiek is nie 'n essensie-onthullende wetenskap nie, maar wel 'n interpretatiewe wetenskap;
- Kragtens sy praktykgerigte vraagstelling is die Ortodidaktiek 'n verbesonderingswetenskap. Die pedagogiese essensies word nader in besonderhede uitgelê, met die oog op die in-beweging-gaan van 'n harmoniese onderwysgebeure;
- 'n Kategoriale Pedagogiekstruktuur kan nie weggedink word as basis vir 'n verantwoordbare ortodidaktiese praktyk nie.

Moontlikheidsvoorwaarde vir die ponering van bepaalde riglyne vir 'n verantwoordbare ortodidaktiese praktyk, behels kennis van dit wat aan die disharmoniese onderwys-situasie konstitutief is. Deur die onderwysgesitueerdheid van die neurologies-gestremde, die affektiefversteurde en die swakbegaafde kind, (as eksemplare uit drie veel-voorkomende oorsaaklike gebiede), in makrostrukturele opsig te analiseer, is die volgende gemeenskaplike besonderhede as moontlike konstituente van die disharmoniese onderwyssituasie geponeer:

- * Disharmoniese pedagogiese verhoudinge;
- * Affektiewe nood;
- * Belewing van anderswees;
- * Ontoereikende voltrekking van kognitiewe moontlikhede;
- * Leeruitkomstekorte, en
- * Verkeerd-geantisipeerde didaktiese lesontwerpe.

Met die disharmoniese onderwyssituasie as agtergrond, is vervolgens enkele ortodidaktiese oorwegings ten aansien van die lesontwerp, as riglyne vir die praktyk, aan die orde gestel. Dit blyk dat al die aspekte van die lesstruktuur in die lig van die ortodidaktiese onderwysdoel verbesonderinge en verfyninge moet ondergaan.

Aangesien die ortodidaktiese lesontwerp die opheffing van 'n disharmoniese dubbele ontsluitingsgebeure in die oog het, moet noukeurige gegewens ten aansien van die leer-moeilike kind se psigiese lewensvoltrekking, in besonder sy leervoltrekkingsniveau en leeruitkomste, bekom word. Gevolglik is riglyne met betrekking tot die interpretasie van enkele diagnostiseringsmedia teen die agtergrond van die disharmoniese onderwyssituasie beskikbaar gestel.

'n Verantwoordbare ortodidaktiese lesontwerp is alleen moontlik wanneer die didaktiese feitelikhede aan ortodidaktiese oorwegings onderwerp word. Dié oorwegings moet in terme van 'n die leervoltrekkingsbeeld 'n die leeruitkomste plaasvind.

Om al die gegewens in die praktyk te kan laat uitmond, is dit in 'n ortodidaktiese lesmodel georden, wat op 'n pedoterapie 'n leergereedmaking 'n heronderwys as verskillende strategieë, van toepassing gemaak kan word.

Die studie is afgerond met 'n eksemplariese disharmoniese onderwyssituasie-analise, gevolg deur 'n ortodidaktiese hulpverleningsprogram, en 'n uiteindelijke lesontwerp.

SUMMARY

THE DISHARMONIOUS TEACHING SITUATION: GUIDE LINES FOR
ORTHODIDACTIC PRACTICE

by

ANDRIES STEPHANUS DU TOIT

PROMOTER: Prof dr P A van Niekerk

CO-PROMOTER: Prof dr F van der Stoep

DEGREE: Doctor Educationis

The aim of this investigation is to reflect upon ortho= didactic practice. Motivation for this is the fact that remedial practices do not always have a sound theoretical basis, because of the tendency to view learning problems in a limited scope. The study also aims at setting parti= cular guide lines for an accountable practice, on the basis of a possible broadened view of learning problems.

The study discloses the fact that children with learning problems are often approached in isolation - isolated from the disharmonious teaching situation. To be able to study and remedy learning problems, this disharmonious teaching situation must be taken as point of departure. A disharmonious teaching situation is described as a dis= turbed interconnection between pedagogic, didactic, lear= ning and content essentials, with a resultant inadequate actualization of lesson structure essentials.

Orthodidactics has a primary task with regard to the dis= harmonious teaching situation, and this has the following implications:

- Orthodidactics is not a science that discloses essentials, but really an interpretative science;
- Because of its practical aims Orthodidactics is a science that details. Pedagogic essentials are detailed with a view to actualizing a harmonious teaching practice;
- The orthodidactic implications of a categorical structure of Pedagogics are of utmost importance for an accountable orthodidactic practice.

To be able to set particular guide lines for an accountable orthodidactic practice, one must know what constitutes the disharmonious teaching situation. Three examples of problems that frequently occur, are the neurologically-handicapped child, the emotionally-disturbed child and the mentally-handicapped child. All these children are situated in teaching situations, of which the macrostructure must be analysed. The following factors are possible constituents of the disharmonious teaching situation:

- * disharmonious pedagogic relationships;
- * emotional disturbance;
- * the experience of being different;
- * inadequate actualization of cognitive potential;
- * inadequate learning results; and
- * incorrect lesson designing.

Against the background of the disharmonious teaching situation, a number of guide lines were set for orthodidactic practice, with regard to the designing of a lesson. It is evident that all the aspects of the lesson structure must be detailed and refined in the light of orthodidactic teaching aims.

The designing of an orthodidactic lesson aims at rectifying disharmonious teaching and learning activities, therefore accurate information must be obtained with regard to the psychic life of the child with learning problems, and especially with regard to the learning activities and learning results of these children. Therefore guide lines were set with regard to the interpretation of certain diagnostic media against the background of the disharmonious teaching situation.

An accountable orthodidactic lesson design is only possible when didactic facts are taken into consideration. These facts must be considered in terms of both the child's learning activities and its learning results.

To apply all this information in practice, it must be organized into an orthodidactic lesson model, which must include pedotherapy, learning readiness programmes and remedial teaching as particular strategies.

The study is concluded by presenting an example of the analyses of a disharmonious teaching situation, followed by an orthodidactic programme and an eventual lesson design.